

סיקורת

העיתון הסאטירי הצרפתי, לה קאנאר אנשנה, מצטט ראש-ממשלה המסביר את תורת השלטון: "כדי לשלוט במדינה גדולה, יש צורך באותן התכונות הנחוצות לטיגון דג קטן." תחפלאו, זו דווקא אינה אימרה של גולדה, למרות מעלותיה הקולניאריות, אלא של פיאר מסמר, ראש-ממשלתה החדש של צרפת. ומוסיף העיתון עצמו: "העיקר איך מטביעים את הדג לפני שמטגנים אותו."

ספרים

האנון בדרך אל עצנו

"רוסהאלדה" מאת הרמן הסה — הוצאת בנטאם 1972 — 199 עמ' — 8.15 ל"י

כאשר נפטר הרמן הסה, לפני עשר שנים, בגיל 85, לא חשד כלל כי תוך תקופה קצרה יחסית, יהפוך מסופר שחוג קוראיו מוגבל על-ידי סגנון כבד ותורת-חיים יוצאת דופן, לאופנה בחוגי ה-סטודנטים של שנות השבעים. אלא ש-תופעה זו פחות מוזרה מכפי שהיא נראתה בבט ראשון.

הסה, חתן פרס נובל (1946), הציג בכל ספריו דמויות מעונות המהפסות את זהותן ואת מקומן בחוף היקום הסובב אותם. "מקצועו האמיתי של האדם," כתב פעם, "הוא למצוא את הדרך אל עצמו." ה-מיסטיקה של המזרח הרחוק עשתה עליו רושם בל יימחה, והוד הטבע על כל נפלאותיו היווה נושא ממנו לא פסק להתפעל כל חייו. בתוך מקסמו של טבע זה צריך האדם למצוא את יעודו, כחלק מועיל ו-בלתי נפרד מכל מה שמתרחש סביבו. תורת חיים זו היא כמובן קרובה מאד לבני התקופה האטומית שעשתונותיהם התבלבלו לחלוטין מול ההרס המרחף עליהם כחרב דאמוקלס. כאן טמון כנראה יסוד ההצלחה המחודשת של הסה, והסיבה ל-מבול התרגומים לאנגלית של ספריו.

רוסהאלדה, מהאחרונים שהופיע בשפה זו, הוא אחד הביטויים האישיים ביותר שבכתבי הסה, מאחר ויש בו נימה אוטו-ביוגראפית חזקה. סיפורו של צייר מצליח בגיל העמידה, הצופה חסר ישע בהתי-מוטטות מוחלטת של חיי משפחתו, ה-מתרחקת ממנו. סיפור המזכיר את פרשת גירושיו של הסה עצמו, וזה אחד התיאור רים העצובים ביותר להתרדרות אישית ובלתי נמנעת של חיי נישואין. הטרדיה האישית של הסה, מעיבה כאן במידה מסוימת על תורת החיים שלו, אולם ה-יערות עדיין רוחשים באלפי צלילים מוקס-מים והפליגים מרשרשים בסימפניה מופל-אה. הקרבן הסופי, עימו מסתיים הספר,

עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן-אנוש ונתיבה בן-יהודה

מדור זה הוא תוספת למדון המפורסם של דן בן-אמוץ ונתיבה בן-יהודה. הקוראים מוזמנים לשלוח למערכת מלים וכיטויים משהם.

שפילקס/שפילקס בתחת
אי היכו לת לשבת זמן ממושך במקום אחד, במנוחה, חוסר סבלנות, חוסר התמדה. "כל הזמן נכנס ויוצא, נכנס ויוצא. יש לו שפילקס בתחת."

רקט
פ' שלח בו רקיטות. "המצרים ריקטו 2 מטוסי צה"ל, שהיו בסיוור שגרתיו."

תרפופיסקט
ת', אדם זקן, שדעותיו מיושנות, משנת, "תרפ"פו". "היו בעיות של מורל בבסיס. אז המפקד רצה לעשות משהו לטובת העניין — הלך והביא איזה תרפופיסט אחד."
(נ.צ. תל-אביב)

עושה אוניברסיטה
ביטוי שמשמעותו: מנפח עניין פעוט למימדים גדולים, בחוסר פרו-פורציה; "עושה מכל יתוש — פיל". "מה אתה עושה אוניברסיטה מהמקרה הזה?"

מכסובב
ש' מכסה מסויים של קופסת סיר-גיות מקרטון, הנע על ציר. "ולנוחיות המעשן — חברתנו אורות את הסיגריות בקופסה עם מכסובב!"

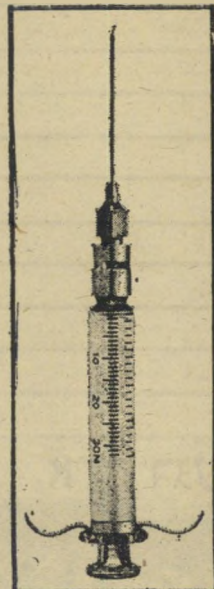
כסף קטן
דבר קטן, שולי, תפל, בעל חשי-בות משני. א: "בית"ר ת"א הפסידה!" ב: "אה, כסף קטן!"

קולקציה
ש', אוסף הדגמים החדשים לעו-נת האופנה הנוכחית. "לתצוגת האופנה הביא כל אחד את הקו-לקציה שלו עם המודליסטיית שלו."

סגר עליו סוין'
ביטוי שמשמעותו: התעלם ממנו ומדרישותיו, לא התחשב, לא שם ליבו; נשאר אדיש כלפיו. "המורה אמר לי לצאת מהכיתה — סגרתי עליו סוין'."
(י.ח. ירושלים)

פרח
ת', הזכר של ה-"פרחה" (ר' פרח ב-"מילון עולמי לעברית מדוברת").

זיגי
ת', כינוי גנאי לאדם טיפש, פחות בערכו, לא מקובל על החברה, בלתי אהוד. "איזה זיגי! עוד לא היתה לו חברה והוא כבר בן 19!"

איך מפחד השפיץ!

מו עכשיו מחזקת-הנביע?

סיקורת

אינו אלא השלב האחרון בדרכו של ה-אמן אל עצמו, ודרך זו מובילה, כפי שזה קרה אצל הסה, אל המורח הרחוק. מבקרים ספרותיים טענו לא פעם שהסה כתב בעצם שוב ושוב אותו ספר. אם כך, דווקא העובדה שתמציתיות הפילוסופיה של רוסהאלדה היא דלילה יותר מאשר בכתביו האחרים (סידהארטה, דמיאן, נאר-ציטוס וגולדמונד). יש כאן פתח רחב ונוח יותר לאלה שרוצים להתקרב ליצירתו.

תיאטרון

נושקי אהבה

ללא תאוה

מפגש אומנים עם ההצגה "אתם רוצים לשחק אתי?" מאת מארי-טל אשאר. במאי: תיאודורו תו-מא. עברית: אהובה ליאון

הפרפראה במשקל נוצה של מרסל אשאר, מחזאי בולבארדים פרויא מצליח, מספרת על שלושה ליצנים המאוהבים ב-רקדנית קרקס, ומחזרים אחריה כל אחד לפי דרכו. תלבושות מוקינניות, דיאלוג-גים מחוכמים ותנועה בלתי פוסקת על הבמה, אלה מרכיבים אלגוריה למשחקים שהיו מאז ומעולם. הקשר והחייץ הנוצחי בין שני המינים, משחקי האהבה והתאוה. אלא שלשם כך צריך צוות של שחקי-נים קלילים, מבריקים ומפוקחים, שאינם מניחים לאף שורה אחת עד שמיצו את כל עוקציה, ושולטים בשלמות גם בקול ובגוף. הצוות שמבצע את אשאר ב-בית-לסין ניחן אמנם בהרבה מאד רצון טוב, אבל רחוק מלמלא את הדרישות המקוריות של בועת סבון בולבארדית זו. דוד סיטון, דוריאן אריוו ורמי קול מגלמים את שלושת הליצנים בצורה חד-גונית מדי, עד שההבדלים ביניהם, ש-צריכים היו להיות בולטים, כמעט ואינם מורגשים. ואילו אוריאלה וייט, שצריכה להיות התגלמות הנשיות הקאפריזיות ה-חמודה, חווה אמנו, שהחליפה את עלה התאנה בבגד ריקוד, מצליחה לגלם בצור-רה משכנעת מאד, מה שמכונה בפי ה-חברה "צברית מפונדרקת".

הבמאי תיאודורו תומא, היה כנראה ער למגבלות הצוות שלו, ניסה לחפות על כך בקצב מזורז במיוחד, וזה באמת עוזר. ההצגה חולפת חיש מהר (שעה ורבע כולל הפסקה), מהווה תרגיל דרמטי לא רע ל-מבצעים אותה. הצופים יוצאים נשכרים פחות, ואולי מתנחמים בעובדה שעזרו קצת לכמה שחקנים צעירים שמשתדלים מאד.

סבון
בניחוח לימון
הפייבוריט
המשפחתי...

מיוצר ע"י עץ הזית